

Molenaar in opleiding Gerard Rikken in de Zuidmolen. Foto Theo Peeters Theo Peeters

Regio

5 februari 2025 | Pagina 30

🕒 3 min.

Brok inde keel:de molen gaat weerdraaien

de steigers zijn weg en er is weer vrij zicht op de trots van Groesbeek

Gerard Rikken weet nog precies hoe hij zich voelde toen de Zuidmolen van Groesbeek eind 2023 weer ging draaien, voor het eerst in tien jaar. „Ik schoot vol, had een brok in de keel en besloot ter plekke: ik word molenaar.”

GEERT WILLEMS

Geert Willems Joop Verstraaten

Groesbeek

De 62-jarige verzekeringsagent uit Groesbeek is inmiddels korter gaan werken en kan zo meer in de molen zijn. „Als ik na een dag kantoor thuiskom, ben ik echt moe. Na een dag op de molen is dat ook wel zo, maar die vermoeidheid is anders. Veel fijner, ik voel me dan juist fit. In het najaar doe ik mijn toelatings-

examen. Ik krijg dan een molen toegewezen en mag er zes weken van tevoren op oefenen."

De liefde voor het vak en de molen is niet toevallig. Zijn over-overgrootvader Jacobus Jochijms stichtte de molen in 1867 en die bleef altijd in de familie. Gerards moeder Stien stond nog in de kruidenierswinkel, pal naast de molen. Precies in dat pand begon hij ook zijn assurantiekantoor Rikjo, een samentrekking van Rikken en Jochijms.

Gerard is nu één van de vijf molenaars. Een ander is neef Hans Jochijms, de laatste molenaar die bedrijfsmatig in de Zuidmolen werkte. Twee jaar geleden stond de Zuidmolen er nog triest bij: houtrot, schimmelvorming en een gescheurde keermuur. De molen had al heel lang nauwelijks meer gedraaid.

Vanaf toen zetten de inwoners van Groesbeek de schouders eronder, om hun molen die al zo lang de skyline van het heuveldorp siert, te redden. Lokale bedrijven doneerden geld en diensten, 170 leden van de Vrienden van de Zuidmolen stortten elk jaar bedragen tussen de 10 en 250 euro en er werd zelfs een carnavalschlager gemaakt die opriep de Zuidmolen op te knappen. De gemeente Berg en Dal en de provincie Gelderland gaven tonnen subsidie voor de renovatie.

Rikken: „Een groep van molenaars uit de buurt zorgde ervoor dat de Zuidmolen tussen november 2023 en de zomer van 2024 tijdelijk kon draaien. Maar er moest veel worden opgeknapt, dus kwamen er steigers rond het monumentale bouwwerk te staan. Op diverse plekken zaten vochtbellen achter de muur, daar zijn nieuwe stenen gemetseld. Er is een nieuwe goot gekomen voor een betere afwatering. We hebben veel geschilderd, de raamlijsten zijn vernieuwd."

Onlangs werden de steigers weggehaald en er is weer vrij zicht op de trots van Groesbeek. Er moet nog wel wat gebeuren. „Er komen nieuwe schoren en de metalen staartbalk wordt gerenoveerd; die houden de wieken op z'n plek, zodat de molen niet kantelt. Want die wieken wegen elk 2000 kilo, dus 8000 kilo bij elkaar. Binnen wordt stucwerk verricht en er komt een nieuwe entree. Veel vrijwilligers helpen mee. In mei willen we definitief open en een toeristische trekpleister worden. Ook schoolklassen zijn welkom voor rondleidingen."

De Zuidmolen kent een bewogen geschiedenis. De molen is officieel een oorlogsmonument omdat geallieerde militairen onder leiding van kapitein Blackburn vanaf de bovenste verdieping konden schieten op de Duitse stellingen in het Reichswald. Rikken: „De molen is geraakt door een Duitse granaat, die inslagen hebben we bewaard. Een militair die onderin lag te slapen, kreeg brokstukken op zich en sneuvelde."

In 1947 waaide de hele bovenkant van de molen eraf tijdens een orkaan. In 1926 gebeurde er al een drama met de broer van Gerards opa. Die kwam met zijn mouw tussen de grote spoorwielen en kwam klem te zitten. Hij overleed enkele dagen later aan zijn verwondingen. „Toch zal ik naar boven gaan als ik

volwassenen moet rondleiden en de molen draait. Dat is zo verschrikkelijk
mooi! En dat geluid van de stenen die over elkaar draaien: grst, grst. Geweldig."